

**חטיפת האפיקומן ודרכים חינוכיות אצל הראשונים כיצד לשמור
על הילדים מלהתרחק בליל הסדר ומקיום מצוות**

**Stealing the Afikoman & Educational Approaches to Keep
Children from Leaving the Pesach Seder & Leaving "The
Derech"**

1. **פסחים קט ע"א** - אמרו עליו על רבי עקיבא שהיה מחלק קליות ואגוזין לתינוקות בערב פסח כדי שלא ישנו וישאלו. תניא רבי אליעזר אומר **חוטפין מצות בלילי פסחים בשביל תינוקות שלא ישנו**.
2. **רמב"ם, הלכות חמץ ומצה, ז, ג** - וצריך לעשות שינוי בלילה הזה כדי שיראו הבנים וישאלו ויאמרו מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות? עד שישב להם ויאמר להם: כך וכך אירע כך וכך היה. וכיצד משנה? מחלק להם קליות ואגוזים, ועוקרים השולחן מלפניהם קודם שיאכלו, וחוטפין מצה זה מיד זה וכיוצא בדברים האלו.
3. **ראב"ד, שם** - ממהרין לאכל כדי שלא יישנו.
4. **נימוקי יוסף- פסחים, שם** - ... דרך שחוק וחבוב מצוה.
5. **המאירי, בית הבחירה, פסחים, שם** - שמתעסקים בה דרך המייה וחטיפה זה מזה.
6. **המאירי, שם, קידושין מ ע"ב** - ... דרך גרגרנות.
7. **תורת משה (אלשיך) דברים פרק יא, יט**
שהקדמה זו תועיל גם ללימוד בניכם, כי אם תלמדום מבלי שום "דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם" לא ידבק בם למודכם. אמנם אחר מה שאמרתי ושמתם את כו' על לבבכם כו', אז ולמדתם אותם את בניכם, שכל כך יכנס הלמוד בלבם ונפשם עד גדר שגם ימשכו מאליהם לדבר הם בם בשבתך בביתך מבלי תתחיל אתה:
8. **תפלת "ובא לציון"** - ולעבדו בלבב שלם, למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה.
9. **רשב"ם, שם** - ולי נראה חוטפין, מסלקין את הלחם מיד התינוקות שלא יהיו ישנים מתוך מאכל הרבה.
10. **רש"י, שם** - מגביהין את הקערה בשביל תינוקות שישאלו.